

Nr 49.

Ankom till riksdagens kansli den 26 april 1927 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående rationell hushållning å vissa allmänna skogar.

(2:a avd.)

Uti en inom riksdagens första kammare väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 163, av herr *Lindhagen* har hemställts, att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t begära ny utredning och förslag till rationell hushållning å de vid 1923 års riksdag i propositionen nr 157 omförmälda skogar, nämligen kommunsogor, sockenallmänningsogor samt vissa stiftelsers och sällskaps skogar.

Motionären erinrar till en början, att vid riksdagen 1923 framlades, utom skogsvårdslagen, jämväl förslag till lag angående vård av nyss nämnda skogar (prop. 157). Enligt förslaget skulle berörda lag med vissa undantag tillämpas i fråga om:

»1) kommunsogor, varmed förstas skogar, som tillhöra kommuner eller andra samfälligheter för vårdande av gemensamma angelägenheter, vilkas uppgift är bestämd genom författningar av kommunallags natur;

2) skogar och sockenallmänningar, som jämlikt 16 kap. byggningsbalken må nyttjas av dem, som i socknen äro;

3) skogar, som tillhöra fideikommiss eller annan stiftelse, däri ej inbegripen stiftelse, tillkommen enligt stadgandena i 16 kap. 1 § ärvdabalken;

4) skogar tillhöriga hushållningssällskap, ävensom föreningar och sällskap, bildade för befordrande av skogsvård i allmänt intresse.»

Efter erinran, att detta Kungl. Maj:ts förslag på hemställan av särskilda utskottet — mot vilken hemställan dock fyra ledamöter reserverat sig — avslogs av riksdagen, anför motionären, bland annat, att då den uthålliga skogshushållningens nödvändighet för landet alltmera trädde i dagen, skäl syntes föreligga att vid förnyad prövning återupptaga den landvinning för densamma, som låge i förenämnda lagförslag.

Utskottet får till en början framhålla, att motionen — såsom ock i densamma antydes — står i nära sammanhang med samma förslagsställares motion, nr 162, vari hemställes om utredning rörande påbudande av s. k. uthålligt skogsbruk å enskilda skogar.

Utskottet.

Beträffande sistnämnda motion har utskottet denna dag avgivit särskilt utlåtande, vari utskottet avstyrkt densamma. Under hänvisning härtill får utskottet i övrigt erinra, att särskilda utskottet vid 1923 års riksdag motive-
rade sitt förberörda avslagsyrkande i huvudsak enligt följande.

Enligt förslaget skulle fideikommisskogor lyda under lagen. Utskottet ansåge emellertid tillräckligt fog ej finnas för det allmänna att påfordra särbestämmelser för sådana skogar, och frågan om fideikommissinstitutionens upphörande vore ju för övrigt under utredning. Det kunde härvid ock framhållas, att herr Lindhagen i sin då föreliggande motion (nr 188) yttrat, hurusom lösningen av fideikommisskogarnas vård hörde samman med värden av övriga skogar, alldeles oberoende av fideikommissens upphävande eller icke, samt att därför jordkommissionen också lämnat den frågan ur räkningen i sitt yttrande om upplösning av jordfideikommiss och i stället inbegripet den i sin framställning, om påbudande av s. k. uthålligt skogsbruk å vissa enskilda skogar. Om enligt den uppfattning, utskottet alltså kommit till, fideikommisskogor skulle utgå ur den föreslagna kommunskogslagen, syntes därmed jämväl böra följa ett uteslutande av skogar tillhörande andra stiftelser, som icke hade någon offentlig karaktär. Hade återigen en sådan stiftelse sådan karaktär, kunde den väl böra föras under bestämmelser av kommunskogslagens innebörd, men då under 1894 års förordning angående hushållningen i de allmänna skogarna i riket fölle skogar å »kyrko-, akademi-, hospitals-, krigsmanshus- samt andra allmänna iurättningars hemman och lägenheter», syntes stiftelser med offentlig karaktär endast i skäligen ringa omfattning komma i fråga att föras under kommunskogslagen. Vidare vore de under punkt 2) upptagna sockenallmänningsskogarna av så liten betydelse, att de kunde lämnas ur räkningen. Det skulle alltså återstå de under punkterna 1) och 4) angivna skogarna. Men härvid vore att märka, att dessa jämlikt 19 § i förslaget skulle kunna och med all säkerhet jämväl komme att ställas utanför lagens tillämpning på grund av anslutning till skogssällskapet. Komme härtill slutligen, att det kunde sättas ifråga, om icke med hänsyn till bestämmelserna i lappmarksförordningen de därunder hörande skogarna borde undantagas från kommunskogslagen, om de eljest skulle komma att falla under denna, så syntes det utskottet, att denna lag skulle i tillämpningen få en skäligen ringa omfattning. Det syntes icke heller böra lämnas ur sikte, att det nuvarande intresset för inköp och bildande av kommunskogor kunde befaras på mer än ett håll bliva väsentligen minskat, om sålunda åstadkomna skogar lades under denna lag. Med hänsyn härtill och i betraktande av den skärpning utav dåvarande bestämmelser, som innehölles i den nya skogsvårdslagen, ansåg utskottet alltså, att lagförslaget icke borde bifallas, utan jämväl, att de däri upptagna skogarna borde föras under skogsvårdsvårdslagen, med undantag utav städernas skogar, som redan hade sin särskilda förordning.

De skäl, som särskilda utskottet sålunda anförde, torde äga oförminskad giltighet. I varje fall synes det icke rimligen kunna ifrågasättas, att redan nu uppriva 1923 års riksdags beslut i denna del, desto mindre som den korta tids erfarenhet beträffande den nya skogsvårdslagen, som föreligger, synes peka i gynnsam riktning.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att förevarande motion I:163 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 26 april 1927.

På jordbruksutskottets vägnar:

G. SEDERHOLM.

Närvarande: se utlåtande nr 46.
